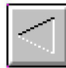
Vieţile Sufletului

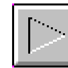
de

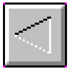
Liliana Ardelean

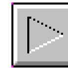

Globusz Publishing
New York • Berlin

Globusz® Publishing
New York • Berlin

Globusz® Publishing

CORA

Pe cerul îmbujorat de apropierea apusului, a apărut proiectat în zenit, mult prea viu, chipul cel drag. Nick, Nick al ei îi zâmbea cu zâmbetul lui cel şăgalnic dar negrăit de blând, care te dezarma, îţi încălzea sufletul, alunga Harpiile, te oblojea de toate răutăţile pământului, îţi dădea putere şi suflu, şi încredere, şi dor de viaţă şi de frumos, îţi făcea sufletul să tremure precum coarda de liră în mâna muzelor olimpiene. îi zâmbea Nick, şi—i făcea cu degetu' pe vino—n—coa—ce, ca de atâtea alte ori când şi—o dorea aproape. şi când nu şi—a dorit—o de când s—au zărit prima dată?! Doamne, cât de bine—şi amintea! Când a trecut timpul?! Dacă ar fi întrebată, n—ar fi în stare să răspundă. Acum, prin fereastra deschisă l—a văzut aievea cum şi—a deschis braţele, aşteptând—o, într—o chemare prelungă, ca să se ducă la el. Ar fi vrut să—i spună că ei nu—i este permis să se desprindă de Pământul care încă o ţine legată de propriu—i destin, dator să se—mplinească, dar că îi e tare dor de el şi abia aşteaptă momentul dezrobirii de ţărână, să—şi poată părăsi deşertăciunea învelişului tocmit din materie şi să răspundă chemării. Nu avea cum să—i spună toate astea, lumile lor erau aşa de departe, aşa de opuse, de consistenţă şi substanţă atât de diferite! Doar sufletele lor au rămas aceleaşi, se căutau şi se chemau necontenit, fără a se putea ogoi din zbaterea dorului celui rămas fără de pereche. Uneori, însă, ca acum, se întâmpla să poată comunica, să se adune laolaltă printr—un semn, printr—o vedenie. Pesemne că Cel din Ceruri găsea un strop de milostivire pentru doi nesăbuiţi, care s—au dăruit unul altuia dincolo de sine, dincolo de hotarele legilor firii.

Şi—a făcut cruce şi i—a mulţumit Dăruitorului. Aşa îşi mai ostoia arsura din piept. Dar dor, tare dor, tot îi era.

„Doamne, lasă—mă să plec mai repede de aici, să mă duc lângă el. Mi—ai dat târziu pe lumea asta de lut un picur de fericire. Te rog, Doamne, nu mi—o lua pentru veşnicie! Du—mă pe lumea cealaltă, unde o fi fiind ea, numai să—l regăsesc! îmi pun nădejdea—n Tine!”

A rămas cu mâinile împreunate—n poală, privind în depărtările spre care Nick o chemase. I se părea că o parte din ea nu putea să—şi dea seama bine care şi ce, căuta să se desprindă, şi chiar reuşea şi se înălţa către el, dar în loc să se apropie, el se tot depărta, se tot depărta, făcându—se tot mai mic, până a ajuns un punct în crucea cerului şi a dispărut pe nesimţite în neantul fără margini. Unde să—l mai caute?! Unde să—l mai găsească?! Iar partea aceea din ea, care îşi luase zborul, se topea pe undeva şi devenea un fir anemic şi palid care se scurgea din nou, obosit, spăsit, în corpul ei. Să fi aţipit din cauza aerului curat şi ozonat de munte împădurit şi să fi fost doar un vis?!

Nu mai ştie câte zeci de ani au trecut de când ghicitoarea i—a povestit că abia în a doua jumătate a vieţii va avea parte de ceea ce

şi—a dorit dintotdeauna. Pe vremea aceea se afla încă în ţara ei de baştină, cea frumoasă şi năpădită de nevoi.

A dus—o o prietenă la femeia aceea bătrână, mică şi grasă, cu o casă plină de pisici, din a căror cauză îţi venea să te întorci de la uşă, dacă nu ţi—ar fi fost ruşine, din cauza mirosului pătrunzător, înţepător, pe care—l lăsau în urmă—le drăgălaşele de feline, fără a fi vinovate cu ceva. Nici lor, sărmanele, nu le plăcea să zacă închise doar între pereţii camerelor, mutându—se, plictisite sau adesea nervoase, de pe o perină pe alta. S—ar fi tăvălit bucuroase pe afară, în iarbă proaspătă, scuipând revoltate câte un câine rătăcitor. Dar ce să—i faci, nu—i întotdeauna aşa cum vrei. Dincolo de orice erau nişte favorizate ale sorţii, faţă de suratele lor vagaboande, hămesite, cu blana smocăită şi aspră, lipsită de strălucirea ca de mătase pe care o aveau cele captive. Stai şi te întrebi, cât de bună e libertatea şi dacă această neîngrădire de lipsuri şi penitenţe poate fi catalogată drept libertate. Ori poate că aşa numita libertate, petrecută în nevoi de tot felul, e libertate doar cu numele, de fapt e cea mai cruntă condamnare la neputinţă.

Cora, sătulă de toate, s—a lăsat convinsă şi dusă la ghicit. Nu prea credea ea în asemenea treburi, mai fusese, în disperare de cauză, şi la alt fel de ghicitoare, cică citea din Cartea Sfântă. I—a dat tot felul de lucruri de făcut. Poate că, deoarece nu le—a făcut cu convingere, nu s—a întâmplat chiar nimic. Poate a fost un sacrilegiu şi să zică mulţam că n—a pedepsit—o Pronia, care ar fi trebuit să se creadă îndreptăţită să se simtă blasfemiată. Uneori omul, la disperare, face ce nici n—ar crede că ar fi în stare.

CUPRINS

Îşi aduce aminte ca şi acum de căsuţa de la marginea oraşului, mică, parcă înfundată în pământ, scorojită, cu ferestre mici şi chioare, nespălate de un veac, pe care atârnau în derivă nişte cârpe care aminteau vag de noţiunea elegantă de perdele. Un lătrat de câine şchiop, schilodit de răutatea umană, le întâmpină, pe ea şi pe verişoara ei, care a lămurit—o să încerce şi acest pas. Pe deasupra, l—au prostit şi pe bietul soţ al Sofiei, vara asta a ei, să le ducă cu maşina. A stat bietul, de om prost, vreo două ore să le aştepte. Altul le—ar fi lăsat în plata lor şi s—ar fi dus într—ale lui. O bere cu un prieten, un meci, un ziar, ceva, nu s—aştepţi după prostii muiereşti. Calumea om!

Baba, o ţigancă ştirbă, neagră, răguşită, stafidită şi afumată, mirosind a mahorcă soldăţească, a ceapă prăjită şi a oţet fiert cu piper pentru pus murături, a deschis un ferfeniţit de bucfar şi a început să bălmăjească incoerent.

„Cum am putut să mă las influenţată în aşa hal şi să vin aici?... Dar, dacă totuşi... Poate că ...?” — se fragmentau gândurile în mintea Corei.

Biete speranţe umane!... Ca înecatul, de pai!

După aceea a executat ordinele babei, că, dar dacă! Dacă tot a azvârlit o grămadă de bani pe apa sâmbetei, bani care i—au fost promişi înapoi, în caz de nereuşită, dar pe care nu i—a mai cerut

niciodată... I—a fost ruşine, deşi îşi spunea că mai bine i—ar fi dat la săraci. Dar şi pe aceştia cum să—i alegi pe bune, fără să fii tras în piept de toţi escrocii, căci se specializaseră. Erau cerşetori profesionişti, cu care în săbii te puteai măsura, da—n averuri, ba. Aveau mult mai mult ca tine care, de milă, le făceai parte din puţinul ce ţi l—a dat Dumnezeu. Se zice că sunt organizaţi în adevărate instituţii, mai serioase şi mai sigure decât băncile elveţiene.

I s—a deschis în memorie o fantă prin care a întrezărit amintirea a două întâmplări care i—au marcat unele convingeri despre această milă şi milostenie manifestată la întâmplare, fără a apela la organizaţii oficiale, controlate de lege.

Dacă se întâmpla să treacă o vreme mai îndelungată fără a apuca să le facă o vizită părinţilor ei la cimitir, se simţea apăsată, neliniştită, neîmpăcată, vinovată. Simţea acut lipsa relaţiei cu ei, care se păstrase dincolo de existenţa fizică şi de braţele întinse a iertare ale crucii de marmură albă. Se încărca de flori, cu dorul de ei, căruia timpul i—a mai domolit tumultul de zbucium şi pustiu, dar uitarea a rămas oloagă. Nici un fir de praf nu s—a putut aşeza pe sufletul ei izvorât din adâncurile celor plecaţi spre împlinirea existenţei veşnice. Le aşeza, florile, pe margini şi la cap, ca să rămână strajă zâmbetului împăcat al celor neuitaţi. întotdeauna pleca de lângă mormântul lor luând cu ea pacea împăcării cu sine.

Brusc e readusă din acea sferă a altei lumi de un glas plăpând:

— Bună ziua, doamnă. Pe cine aveţi aici?

— Pe—ai mei. Dar ce cauţi tu aici?

Era o copiliţă plăpândă, palidă şi slabă, cu o mutriţă ascuţită ca un botic de pisicuţă tristă, care imploră dragoste. Avea nişte ochi mari, clari, în care se năştea cu fiecare privire, speranţa în viitorul ce—i era pus deoparte.

— Eu îl am pe tata. Uite, acolo e, arată cu un deget subţirel spre un mormânt de piatră cam închistat de muşchi verzi—maronii, groşi, bătrâni, nederanjaţi de ani în solitudinea lor mută.

— Când s—a dus? întreabă Cora, căutând să—şi lămurească nedumerirea.

— De trei ani.

— Ce a avut? Trebuie să fi fost tânăr.

— Nu ştiu, că eram mai mică. Cine să—mi spună mie aşa ceva?!... răspunde pe gânduri, cu o undă de tristeţe resemnată, de bătrân trecut prin multe, aşternută brusc pe chipul încă nedesprins de copilărie. Vin aici des. El e singurul care a fost bun cu mine.

— Unde locuieşti?

— La sat. De fapt, nu stau acolo. Mama trăieşte cu unu’, se îmbată amândoi până pică. Au făcut un alt copil. Vai ş—amar şi de ăla! Urlă

cu ceasurile, de scoală toată uliţa, până se trezesc ei şi—i bagă ceva în gură, ca să nu crape de foame. De mine nu vor să ştie. Ea mă scoate afară, iar el se leagă de mine. ştiţi cum, nu?! se uită întrebător la Cora, cu un scepticism nedisimulat din care nu ştiai ce să iei de bună, că nu poate crede că ar exista cineva care n—ar înţelege, dar şi mirându—se că la urechile unei asemenea doamne ar fi putut ajunge porcării de acest fel. şi dacă au ajuns, a putut ea, Doamna, să înţeleagă?!

„Sărman copil, vitregit de soartă!” o cuprinde pe Cora compasiunea.

— Tatăl tău nu a stat la sat?

— Ba da.

— Atunci cum de e înmormântat aici, la oraş?

— Păi s—a mutat la bunici, că nu s—a mai înţeles cu mama. şi şi—a căutat de lucru. După aia a murit.

Parcă anticipând o nouă întrebare, adaugă:

— A picat o grindă pe el. A lucrat cu ziua la construcţii. Neoficial. N—am dobândit nimic de pe urma lui. şi bunicii sunt tot aici. Ei au făcut mormântul, mai demult. Că ei au avut bani. Nouă nu ne—au dat, pentru că tata a luat—o pe mama şi ei spuneau că—i o putoare.

„Aşa parcă totul devine credibil”, îşi şterge Cora suspiciunile care i—au trecut prin minte. „Cât de fragedă era şi deja era convertită să conceapă ca normale astfel de lucruri. Cu câtă nonşalanţă pronunţa vorbele!”

— Bine, dar tu ce faci acum, unde stai?

— Păi, ziua vin aici când e timp bun, când nu, fac ture cu tramvaiul şi cu firobuzu’. Toţi mă cunosc şi mă lasă. Noaptea dorm la azilul de noapte. Căpătăm seara de mâncare şi în schimb facem curat. De două ori pe săptămână ne vine rândul la duş şi ne lasă să ne spălăm hainele. Eu fac acolo treabă când e nevoie. Trebuie să lucrăm dacă vrem să avem ceva, nu? şi iar priveşte cu inocenţă şi încredere. E atât de serioasă! îmi place să lucru şi să fiu curată. Vreau să fac ceva în viaţă! E bine aşa, nu?

— Sigur, ai dreptate. Dar la şcoală nu mergi?

— Nu, că nu am bani.

— Ai încercat să vorbeşti cu cineva despre asta? Cu cineva de la azil? Cu cineva oficial? Fără un pic de şcoală, cum crezi că poţi să faci ceva în viaţă?!

— N—au ăia grija asta. Ce credeţi?! Zic mulţam că am unde trage noaptea şi ce băga în gură o dată pe zi.

— Stai puţin, măi, fată! La vârsta ta ar trebui să fii la casa de copii. Doar eşti minoră. De ce nu eşti acolo? Acolo se face şi şcoală şi...

— Nu mai vorbiţi, doamnă. Acolo—i iadul. Nu mă las dusă nici tăiată. I se aburesc ochii a groază.

— Nu poate fi aşa de rău. Măcar ai siguranţa unui acoperiş!

— Nu! Nu vreau! Acum sunt liberă să vin aici. Măcar pot să mângâi piatra de la mormântul lui tata. Nu ştiţi ce mult contează pentru mine. Dacă aş fi acolo, n—aş mai putea nici asta...

Cora realizează că aşa a remarcat—o, mângâind lin piatra fumurie, ca şi când cineva ar fi ţinut—o de mână, iar ea alinta mâna aceea.

— Acum mă duc. Vă las cu ale dumneavoastră.

Cora înghite sec, cu nodul în gât şi cu ochi umeziţi. Nu—i în stare să mai comenteze nimic, deschide poşeta şi—i întinde o bancnotă cu valoare destul de mare. Copila sticleşte un zâmbet, se întoarce şi se depărtează. O urmăreşte din ochi, cum se opreşte şi sărută cu evlavie crucea de la capul tatălui. Apoi Cora îşi vede de rugăciunile ei. Când ridică capul, o zăreşte dând cotul unei alei, alături de un bărbat cam de treizeci şi cinci, treizeci şi opt de ani, care o ţinea de braţ, îi vorbea uşor aplecat, iar ea se părea că ascultă cu docilitate.

„Ia te uită că iar m—am lăsat prostită!” îşi spune înciudată. Se potoleşte rapid: „Păcatul lor să fie! Eu am dat din suflet unei necăjite. De pomana alor mei.” Ar fi vrut să o poată ajuta cumva pe fată, dar ştia că n—are nici o şansă. Deja era convertită la înrăire.

Prostită s—a mai lăsat ea, Cora, şi altă dată, nu demult.

Era la ea în cabinet, când uşa se deschide şi se iveşte un căpşor de fetiţă, de vreo opt ani.

— E voie?

— Sigur, draga mea, ce doreşti?

Intră. E mică, slabă, cu ochi isteţi, pieptănată cu codiţe, îmbrăcată sărăcăcios, dar îngrijit, cu haine evident din căpătat. Blugi vechi, puţin scurţi, o cămaşă băieţească în carouri, alb cu albastru, şi adidaşi în picioare, cu şosete albe, curate.

— Doamnă, am cărţi de vânzare. Au mai luat şi alte doamne...

— Ce cărţi ai tu?

Îi arată tot felul de vechituri fără valoare. Remarcă totuşi un David Copperfield, şi îl ia de hatârul copilei. Cere pe el o sumă modică, îi dă de trei ori mai mult.

— De unde ai tu cărţile acestea?

— Le—a lăsat tata, când a plecat. S—a apucat de băut, a vândut apartamentul, el a plecat, auzim că—i beat pe marginea drumului, iar mama, eu şi sora mea de un an şi jumătate am rămas pe drumuri. Acum stăm în gazdă la o babă care are fetele plecate în Germania. Ne ţine ca să o mai ajutăm, că ea nu mai poate, e bătrână.

— Ţi—e foame?

Dă afirmativ din cap.

Îi oferă ce are în frigider. Doar ciuguleşte, de parcă ar fi sătulă. îi pune mâncarea la pachet, dar e puţin contrariată de faptul că nu a înfulecat pe rupte, dacă era nemâncată?!

„Poate are emoţii biata fată."

— Mama ta unde lucrează?

— Nu lucrează, că e bolnavă, suferă cu inima, a fost şi internată la spital.

— Din ce trăiţi?

— Mama mai coase cu mâna, tiveşte cearceafuri şi feţe de masă, pe la vecine. Nu are maşină de cusut. Mai face un ban. Eu vând cărţi.

— Unde staţi, în bloc?

— Nu, e o casă mică, în curte, pe Loga, la numărul 27.

— Îţi pot da o maşină de cusut pentru mama ta. Am eu una veche. Tatăl tău ce a fost? De unde are cărţile?

— A lucrat la bibliotecă.

— Bine, bine, doar nu le—a luat de acolo!

— Nuuu! Le—a cumpărat. Eu lucru, fac mâncare, spăl, că aşa o să ajung om! Dacă lucrez, nu? Mama nu poate, stă în pat, aşa că nu vă obosiţi cu maşina.

Parcă simţind că în mintea Corei se nasc semne de întrebare, completează grăbită:

— Acolo în pat coase. îi proptesc perinile. Am grijă şi de aia mică.

— Când tu nu eşti acasă, ca acum, ce se întâmplă cu aia mică, dacă mama e în pat?

— O ţine baba.

Ceva pare în neregulă. Până să zică Cora ceva, intră un coleg. Află povestea fetei, se grăbeşte şi scoate din buzunar o sumă foarte mare. Fata nu mai ştie cum să mulţumească şi începe să plângă tăcut. Amândoi o mângâie pe cap.

Peste câteva zile apare din nou, debitând o poveste cu mama care e internată la spital, că nu ştie la care, că a fost noaptea când a dus—o cu salvarea.

— Cum ai chemat salvarea? Aveţi telefon?

— Nu, un vecin a chemat—o şi a mers cu mine până la spital.

În rest, orice a întrebat—o, răspunsurile erau confuze, se încurca tot

mai rău în explicaţii. Din nou, senzaţia de minciună învăţată pe dinafară până la un punct, pune stăpânire pe Cora. îi mai dă ceva bani, o cheamă în ziua următoare să—i dea nişte hăinuţe pentru surioara ei, de la o cunoştinţă care avea copil mic, şi—i promite să afle la ce spital e mama şi în ce stare este. Fata îi dă un nume.

Răscoleşte toate serviciile de urgenţă, roagă verificarea tuturor internărilor din ultimele două săptămâni. Nici urmă de numele dat de fată. Minciuna pare tot mai clară.

Fata n—a mai apărut pe la ea niciodată. A mai fost văzută cândva, în zilele următoare, prin clădire şi tocmai atunci s—a furat din nişte birouri de la parter. Furt destul de substanţial. îşi făcuse plinul, fata, pentru o vreme.

A trimis pe cineva să verifice adresa lăsată de fată, locuinţa babei. Bineînţeles, nici urmă de casă, de babă, de femeie bolnavă şi săracă cu doi copii. Numai blocuri cu multe etaje, apartamente de familişti.

Se schimbase tactica cerşetoritului. Nu se mai foloseau schilozi murdari şi păduchioşi, urduroşi, cu plăgi deschise, expuse la vedere. N—au mai dat randament. Lumea se acrise de ei, mai ales după ce s—a dus buhul că îi schilodesc într—adins cei mari, ca să—i trimită pe străzi să facă plinul. Aşa că s—a inventat copilul cuminte, curat, harnic, nenorocit, oropsit de soartă şi de părinţi inconştienţi, copil care doreşte să fie corect, să iese din mizerie prin eforturi proprii. Demne de toată lauda compasiunea şi ajutorarea semenilor milostivi şi naivi, numai buni de îmbătat cu apă rece.

Cora şi—a jurat să nu se mai repete. în acelaşi timp îi venea să zâmbească, ştiind că aşa va fi până data viitoare. Asta era ea. I se făcea milă şi uita de toate.

Nu e de mirare că nu i—a părut prea rău că n—a dat banii săracilor, ci c—a făcut altă prostie, i—a aruncat pe apa gârlei, la ghicitoare vrăjitoare sau ce o fi fiind.

Totuşi, după ce s—a dus o dată, s—a lecuit şi a lăsat—o pe Sofia să se descurce singură, să meargă, să ţină legătura cu individa, să facă ce—o şti. Atunci n—a ieşit nimic. Dar a jurat că e lecuită de asemenea treburi pentru totdeauna. Da de unde! S—a lăsat dusă din nou de val şi s—a trezit că ascultă la zicerile celei ce—i dădea în cărţi.

Câteodată mintea omului o ia bine pe arătură, când sufletul e copleşit de o sarsana prea mare pentru puterile lui.

Aşa că, iat—o stând rigidă pe un fotoliu desfundat, acoperit de o velinţă palidă de boala senectuţii. O mâţă a mieunat prelung şi i—a sărit în braţe, cuibărindu—se în poală. Uitând timiditatea la piciorul scaunului, începe a o linge cu dragoste asiduă. Stăpâna zâmbeşte larg, vădit mulţumită:

— Eşti o femeie bună dacă s—a apropiat Pufi de dumneata. şi te mai şi linge. De obicei se ascunde sub sofa când primesc străini.

Rămâne cu zâmbetul fluturat pe faţă şi începe a freca pe cărţi, îmbinându—le, sau poate dezbinându—le, croind destine din degete, ca pe haine din foarfecă.

Să vezi şi să nu crezi, se întorceau cărţile una după alta şi spuneau povestea poveştilor. Cine s—o creadă?! N—a crezut o boabă. şi totuşi...

Acum stătea în fotoliul ei comod, adânc, din piele moale, mângâietoare, pentru ea veşnicul generator de abandon liniştit în aşteptarea braţelor destinului.

„Oare ce mi—o mai fi hărăzit, după ce—am trăit atâtea.”?! se întreabă Cora mai mult retoric decât cu dorinţă adevărată de a şti. La anii ei, s—a învelit într—o detaşare împăcată cu toţi şi cu toate. Era liniştită şi senină, cu sufletul blând. O mai măcina doar dorul de cel care o părăsise, găsindu—şi locul pe meleaguri de lumină. Singura dorinţă reală era să—i fie permis să plece la el. Să i se aşeze cuminte alături, să—l privească cu toată dragostea ei neţărmurită, aşa cum a făcut şi pe Pământ. Să se simtă iar învăluită de candoarea, de blândeţea lui veselă şi bunătatea care—i strălucea permanent în ochi de cum îi deschidea, în fiecare dimineaţă. Să—i mai simtă iubirea care n—a putut fi ucisă nici măcar de atotputernica stăpână a coasei.

Şi—l aducea aminte de parcă era aievea lângă ea, îi auzea vocea şoptindu—i tandreţuri, cum nici un altul n—a ştiut sau n—a putut s—o facă. Zilnic îşi trecea astfel în revistă amintiri care au rămas înghiocate în sufletul ei pentru veşnicie şi se întreba dacă n—ar fi trebuit ca odinioară s—o creadă pe ghicitoarea în cărţi, cea cu pisicile iubăreţe.

A pus să i se tragă fotoliul lângă fereastră. îi plăcea să stea lângă fereastră. Să vadă lumina şi viaţa de afară. I se părea că poate comunica din priviri, precum surdo—muţii prin semne, cu fiecare fir de iarbă, cu fiecare floricică sălbatică, fie ea cât de năpăstuită şi înghiontită de ura buruienilor şi care abia—şi ducea sufletul pe marginea drumului. I se părea că începuse să înţeleagă ciripitul vrăbiilor şi gânguritul guguştiucilor.

Pe vremea când era la ea acasă, iarna hrănea păsările şi câinii vagabonzi de pe stradă. Erau vreo şase. Uneori dispărea câte unul, de tot sau numai pentru o vreme, cine ştie pe unde se aciuise, apărea altul şi tot aşa, „vreme trece, vreme vine”... Le pusese o farfurie lângă poartă şi avea grijă să le—o umple zilnic. Se obişnuiseră cu ea şi nu mai fugeau când se apropia, aşteptând la o distanţă care le oferea totuşi siguranţă, după capul lor câinesc, ca apoi să vină la mâncare, după ce pleca ea. De la o vreme, le—a pierit frica din privirile care au devenit calde, parcă voiau să mulţumească. Ei nu te bodogăneau şi nu te înjurau ca cerşetorii din faţa bisericii, că nu le—ai dat destul, sau că le—ai dat de mâncare şi nu bani, ca să—şi cumpere alcool sau droguri. şi mai era ceva în ochii câinilor. Ceva vag, pentru că se temeau să spere, dar era. O undă de implorare pentru a căpăta permisiunea de a se ataşa, de a li se permite să simtă că aparţin şi ei

cuiva, cuiva căruia—i pasă.

„Toate creaturile Domnului, care au fost înzestrate fie şi numai cu un strop de simţire, au nevoie de dragoste. Dintre toate doar omul, câteodată, nu vrea să recunoască, se crede de cremene, taie şi spânzură, loveşte şi decimează fără socoteală şi fără suflet, până şi—n propriile adâncuri. De cele mai multe ori când se trezeşte e cam târziu, clepsidra s—a scurs toată, nimic nu poate fi reversibil, pentru că timpul se amuză cu noi şi ne bate în pumni:

— Sâc şi ciudă! Am trecut şi nu mă mai întorc!

Cu astfel de gânduri îşi trecea vremea Cora, aşteptând să i se petreacă vremea spre capătul firului, pe care şi—l dorea cât mai aproape. Dar ştia că trebuie să aibă răbdare, să se împlinească datul, să—şi plătească până la capăt dijma, ca mai apoi să poată împărţi liniştită veşnicia cu cel neuitat.

Cât despre vrăbii, acestea erau drăgălăşenia întruchipată. Ciuguleau din fărâmiturile de pâine puse pe pervazul ferestrei, lovind sănătos, ciocănele grăbite pe nicovala răbdătoare. Cu capul în jos şi coada—n sus, aplecate de şale ca nişte babe care nălbesc rufe la râu. Nu se auzea decât tocăitul lor ritmic şi rapid. Când li se umplea guşa lăsau pe altele în loc şi zburau pe gărduţul din stinghii de lemn care înconjura minuscula grădiniţă de flori din faţa casei. Se aşezau tacticoase pe vârfurile lăteţilor, ascuţite ca suliţele şi începeau o şuetă ciripită, de mai mare dragul. îşi povesteau cine ştie ce aventuri galante, se mai contraziceau ridicând glasul, se mai dichiseau, cochete, zburlindu—şi după ultima modă, penele, cu ciocul, ba într—o aripă, ba în alta, dând din coada desfăcută ca la păuni. Păreau un fel de bulgări de pene înfoiate şi mişcătoare uşor tremurat, ca rochiile de taft ale domnişoarelor de onoare la nuntă. Cora putea să le privească şi să le asculte concertarea gâlcevită, ore în şir. Parcă ştia că trebuie să se antreneze pentru mai târziu, când, rămasă singură, va avea de stat în aşteptare. Va avea doar de stat. Pe vremea aceea şi—ar fi dorit momente de stat, dar nu avea niciodată răgaz. Pentru vrăbiuţe fura din timp. Mai fura un pic şi pentru guguştiuci, porumbeii sălbatici, care veneau, tot iarna, tot pentru mâncare, la geamul unei camere care dădea spre grădină. I—a salvat şi pe aceştia de la dispariţie prin inaniţie. îi mulţumeau stând pe crengile caisului de sub fereastră, gângurindu—şi drăgălăşenii. Adesea îi invidia pentru asta. Tare şi—ar fi dorit şi ea o pereche la fel de tandră ca porumbelul porumbiţei din cais...

Primăvara, după ce au cuibărit, după ce el a îngrijit—o atent şi cu devoţiune, au scos nişte pui urâţi de golaşi ce erau. O piele zbârcită, de un gri transparent, prin care li se vedea scheletul. Au crescut, le—au dat penele şi au învăţat să zboare. Primul zbor a fost pe pervazul Corei. Părinţii, mândri nevoie mare de progeniturile lor, au bătut cu ciocul în geam ca s—o cheme să i—i arate. Stăteau cu capul plecat într—o parte, sticlind din ochişorii ca mărgeaua. Cora a deschis fereastra. N—au zburat.

— Aţi venit să—mi arătaţi ce comori aţi făcut voi? Sunt frumoşi, să—i aduceţi la iarnă să am grijă şi de ei. Ne—am înţeles!? Voi ce mai faceţi? Cum vă simţiţi împovăraţi cu noile responsabilităţi de părinte? După cum văd eu, sunteţi grijulii şi iubitori. Foarte frumos din partea voastră. înseamnă că aţi înţeles că urmaşii sunt rezultatul iubirii voastre, că fac parte din ea şi din voi. Mi—ar plăcea să constat că şi oamenii sunt la fel şi să nu mai aud de copii părăsiţi sau, şi mai rău, aruncaţi prin locuri pustii, prin canale, fântâni sau câte o nenorocită de privată. Ei zic că—i de vină sărăcia. O fi? Eu simt că mi—aş rupe din inimă, nu numai de la gură, ca să—i hrănesc! Nu—i pot înţelege. Voi puteţi?

I se păru că dau din cap a negare. Nu, nu pot.

Între timp, puii tremură uşor, de spaima trasă—n primul lor zbor de o jumătate de metru. Clipeau din pleoapele chele, fără gene, într—o dezorientare totală. Nu o cunoşteau pe femeia aceea care le vorbea blând într—o limbă total străină. Dar, de vreme ce părinţii îi răspundeau prin gângurituri molcome, însemna că totul e în regulă, nu trebuie să se teamă.

Părinţii consideră că ar fi nepoliticos să prelungească vizita aceasta de curtoazie şi dau semnalul de plecare. îi îndeamnă pe cei mici, care cam dau din colţ în colţ, în loc să dea din aripi. Până la urmă, susţinuţi şi încurajaţi de cei mari, îşi iau inima în dinţi şi zboară. Ajung cu bine pe prima creangă. Părinţii după ei. Privesc înapoi spre Cora. „Ai văzut?”

— Da. Să vă trăiască!

Le face cu mâna şi închide geamul.

Aici, la azil, nu sunt guguştiuci. Dar îşi găsea ea ocupaţie. îi plăcea să stea lângă fereastra deschisă. I se părea că e deschiderea spre o lume a ei. O lume de gânduri şi amintiri. De asemenea îi plăcea să citească acolo, simţind aerul ozonat al muntelui mângâindu—i obrajii şi strecurându—se prin păr, precum odinioară mâinile tandre ale dragului ei Nick. Nick! Ce dor îi era de el! Ca să—şi uite, citea. încă mai vedea la cei o sută doi ani ai ei. Cam mulţi! De ce i—or fi fost daţi? De ce nu poate omul hotărî când vrea să plece? Ea ar fi plecat împreună cu Nick. Dar acum trebuie să aştepte. Va aştepta dacă aşa trebuie...

Alteori doar privea pe fereastră la munţii împăduriţi sălbatic, care răsăreau chiar din capătul parcului care înconjura aşezământul. Se mai şi plimba prin acest parc bine îngrijit, cu iarbă verde, de primăvara până toamna, niciodată îngălbenită, întotdeauna tăiată la milimetru, de parcă—ar fi fost covor veritabil de Smirna. îşi aducea aminte de chinul din fiecare vară cu grădina de acasă. Uda zilnic, seara sau dimineaţa, sculată cu noaptea—n cap, pe răcoare, când doar Miko, căţeaua ei cea albă, venea la fereastra camerei, se ridica în două labe, cât mi ţi de lungă, scheuna uşor, ca să se facă remarcată, şi saluta de bună dimineaţa întinzând boticul ei maroniu, ca să fie gratulată cu un pusi prin aer.

Păsările abia făceau ochi în culcuşurile lor pitite printre crengile pomilor: doi vişini, un măr, un cireş, un păr, un gutui care, primăvara, împrăştiau în jur o feerie de flori albe, puritate întruchipată, care răspândea, invariabil, dorinţe de iubire şi clocot de sevă purtătoare de ispite şi chemări irezistibile. îşi scoteau capul de sub aripă îşi începeau concertul matinal pe tonuri incredibile, de neimitat. Mai erau şi doi pui de nuc din care se întreba dacă o s—ajungă să spargă vreun rod cu coaja încă verde, să—şi înnegrească degetele precum în petrecuţii ani ai copilăriei, când se căţăra până în vârful nucului bătrân din curtea bunicilor. îşi făcea culcuş între două crengi matusalemice, mai groase cât trei braţe de—ale ei şi, stând tolănită, îşi strica pofta de mâncare cu nuci verzi, spre disperarea bunicii, care vedea capătul pământului când fata s—ar fi putut să slăbească cumva, nenorocire mare, cât îşi hălăduia vacanţele pe la ea. îi venea să inventeze vreo minciunică, cum am putea numi altfel neadevărul?, de dragul bunicii, ca să n—o vadă amărându—se din cauza năstruşniciilor ei, dar nu avea cum să nege, căci evidenţa sta mărturie pe vârfurile degetelor maronii. încerca să scape de dovezi cu zeamă de lămâie, frecându—şi cu nădejde buricele degetelor, până mai că—şi jupuia pielea, dar coloratura nu ieşea de tot. Punea capul în jos, asculta chelfăneala verbală a obiditei femei bătrâne, care se îngrijora degeaba, socotea ea cu minte zburdalnică de copil, moşmondea din vârful buzelor o promisiune de viitor, de care era convinsă că nu se va ţine.

Erau ei mai mulţi veri. Ea era singura fată, ca vârstă cam pe la mijloc. Băieţii, ca băieţii, mai făceau tot felul de năsărâmbe, adică năzbâtii, pe limba orăşenească, iar ea le ţinea isonul. Cum era să se arate mai prejos numai fiindcă e fată?! Când putea, le punea capac, ca să demonstreze clar că şi fetele pot. Cel mai mic dintre veri, un vioi neastâmpărat, cu o minte brici, născocea veşnic te miri ce. Mânca bătaie de la mama lui de câteva ori pe zi. După ce—şi încasa papara, era invariabil întrebat:

— Valer, mai faci?

Tot invariabil venea răspunsul copilului care privea cu nişte ochi mari şi spăşiţi, de chiar îţi venea să—l crezi:

— Nu mai fac! Te rog iartă—mă!

Nu mai făcea. Nu mai făcea aceeaşi boacănă, dar inventa el alta, poate una şi mai abitir.

Odată a scos—o foarte tare din sărite pe mama lui. Cora nu—şi mai aducea aminte cu ce, dar femeia era furioasă ca o hurie. Copilul tocmai muşcase dintr—o chiflă umplută cu gem de caise făcut în casă, caldă, scoasă atunci din cuptor. Când l—a apucat de—o mână şi l—a ridicat deasupra pământului, îi zbura cealaltă palmă pe funduleţul lui, de parcă ar fi cântat la ţambal. Mai mare jalea! Ceilalţi s—au oprit din joc şi din mestecat, stând smirna, ca la comandă. Deodată Valer se îneacă din vina dumicatului, care i se opreşte—n gât, se sufocă, se învineţeşte. E lăsat jos, mama înnebuneşte de spaimă şi începe să ţipe:

— Copilul meu, copilul meu!

Noroc că prin apropiere se află Baba, străbunica, care, cu o prezenţă de spirit uluitoare, îl întoarce iute, pe negândite, ca pe o jucărie, cu capul în jos şi—i dă vreo două după ceafă. Ce ţi—e şi cu experienţa! Bine că a avut destulă putere Baba, ca să—l ţină! Copilul scuipă dumicatul care alunecase „pe uliţa mică”, taman pe unde nu trebuie, pe căile respiratorii. îşi revine, recapătă culoare în obraji. Mama îl ia în braţe, îl sărută, plânge, de parcă nu ea ar fi provocat toată tevatura, iar copilul suspină încă foarte înspăimântat.

— Nu mai fac, iartă—mă! Nu mai fac! Promit!

Toată viaţa lui a fost un răzvrătit. Sau a rămas un răzvrătit?! Rememorând, Cora se întreba cum pot unii crede că bătaia—i ruptă din rai. Oare nu cumva Valer, dintr—un impuls inconştient de autoapărare, copil fiind, a reacţionat cu un spirit de frondă care, mai apoi, i—a rămas întipărit în subconştient?!

Doamne, cum mai e şi mintea omului! Unde dai şi unde crapă! De la iarba cea prea frumoasă din îngrijita grădină a azilului, la nuci şi la bietul Valer!

Cora se adună iar de pe cele drumuri, revine cu gândul acasă şi zâmbeşte îngăduitor la cât de obidită era că nu reuşea să facă din grădina ei un paradis aşa cum şi—l dorea. Se chinuia să pună flori, dar tot se usca dacă nu se milostivea cerul de ceva ploicică sănătoasă. Se vede treaba că atât cât uda ea era insuficient, sau poate că nu le plăcea apa de robinet? Mai ştii pacostea?! Era uneori, ce—i drept, murdară, argiloasă, ruginie, dar... cu avizul favorabil al forurilor răspunzătoare! Oamenii, s—au acomodat. Ori mai consultau un gastroenterolog, sau cărau apă de la cişmelele oraşului, care de pe unde apuca şi—i era mai aproape, în bidonaşe de plastic recuperate după alte folosinţe. Cei mai răsăriţi îşi permiteau apă minerală, plată sau gazoasă, după gust, cumpărată cu baxul de la marile magazine, dusă până la maşină în cărucioarele magazinului, ca să nu se deşele şi să li se smintească de la loc vreo poznaşă de vertebră rebelă, sătulă de monotonie.

A adus om să sape pământul din hârleţ, să—l cureţe şi să semene alt soi de iarbă, „gazon” scria pe reclama de la magazin. De import. Aş! De unde! Tot aia! Creştea prea înaltă şi când îţi era mai mare dragul să păşeşti prin ea desculţ, să—i simţi moliciunea şi mângâierea răcoroasă, parcă înnebunea fiecare fir, îşi lăsa depresiv capul în jos, se culca la pământ şi se—ngălbenea, devenea aspră ca raşpălul. De rezistat, rezistau doar pirul şi pălămida, care se înălţau victorioase, cu trupuri puternice, sănătoase şi aţoase, răspândind seminţe peste tot, parcă grijulii să nu le piară spiţa şi neamul. Tundea tot, ce să facă, şi se alegea cu nişte cioturi ţepoase, uscate, gălbejite, ca suferinde de icter, urmare a cirozei cuibărită iremediabil destructiv în trupul sleit de patimă al unui alcoolic incurabil.

Ei, se mai întâmplă şi de acestea. Lumea e pusă pe a judeca, nu vrea să accepte că aceste persoane sunt de fapt nişte necăjiţi, cu suflet obidit şi vise asasinate, rămaşi pustii de speranţe şi idealuri. îi bântuie sentimentul inutilităţii şi alte asemenea. Se găsesc destule, ca

ciupercile nebune după ploaie, şi fac din om neom. Aceştia sunt de plâns, nu de râs. şi de tratat medical, ca la orice fel de boală. Boala nu—i ruşine, e necaz pe capul bietului obidit. Mulţi înţelepţi se găsesc a grăi că ar fi putut aşa, sau altfel, că mai bine ar fi fost..., că de ce nu...? Vorbe. Vorbe care nu duc nicăieri, decât la pierdere de vreme pentru cine—şi poate permite luxul de a se pierde pe sine. De ce pe sine? Pentru că vremea înseamnă petrecerea vieţii pe lumea asta. Când o pierzi aiurea, pierzi din propria existenţă terestră. Pierzi din tine. Cui nu—i pare rău, să—i fie de bine! Fiecare cu ale lui! Dar mai bine—ar întinde o mână de ajutor şi şi—ar pune fermoar la gură, că—i mai creştineşte. Nu poţi şti niciodată ce poţi ajunge, ce te—aşteptă după colţ şi de al cui sprijin ai nevoie la rându—ţi.

... Se dădea de ceasul morţii cu grădina aia! Până la urmă, mai târâş, mai grăpiş, ieşea câte ceva, dar nu ca în reviste. Totuşi, lui Nick, când venea în vacanţă, la vremea aceea nu se adunaseră laolaltă, fiecare la casa lui din ţara lui, îi plăcea să stea pe balansoar, să asculte păsările, să privească multitudinea de flori, căci erau o grămadă de soiuri. Cora le adunase de peste tot. Unde mergea şi vedea o floare pe care n—o avea, lua o sămânţă, o rădăcină, un bulb şi şi—o plămădea. Dacă se întâmpla să piară de ger sau de molimă, sau de ploaie acidă, îi venea a se jelui ca după mort. Câteodată, dragul de Nick, credea că—i face plăcere dacă rupe câte un lujer şi i—l aşează după ureche, în păr sau, pur şi simplu, i—l întinde drept ofrandă. Nu—i plăcea. Se gândea la suferinţa curmării unei existenţe, fie ea şi precară, ca cea de floare, dar uita repede când îl auzea:

— Ce frumoasă eşti! Cum poţi fi aşa de frumoasă?! Vino lângă mine, ca să simt liniştea. Cum de eşti tu în stare să emani atâta linişte şi pace şi bucurie?! Cine eşti tu de ai asemenea puteri magice?! şi se aşternea tăcerea, în timp ce—o mângâia molcom. Recunosc că a dat norocul peste mine când te—am întâlnit, oricât de straniu ar părea totul.

Ea nu—i răspundea, prefera să se bucure de clipele de fericire pe care i le—a hărăzit cine i le—a hărăzit. Doar o dată i—a răspuns:

— Da, e cât se poate de straniu şi de neobişnuit. Suntem unici în felul nostru, suntem de poveste şi mulţi ne consideră duşi de—acasă. Anii aceştia care se încăpăţânează să facă diferenţa!... Dar de un lucru nu mă îndoiesc de fel: nimeni nu are ceea ce avem noi. Poate că posedăm cea mai mare comoară din lume. Ce—ar fi să ne bucurăm de ea şi gata?!

„De ce numai noi, femeile, suntem damnate?! Vecinul meu de după colţ avea peste şaizeci şi cinci de ani când s—a însurat cu o farmacistă de douăzeci şi trei, ba au făcut repejor şi o fetiţă împreună. Când o plimba pe aia mică, puteai jura că—i e bunic. şi totuşi, aceeaşi lume n—a comentat mariajul. S—au mai iţit ele zâmbete cu subînţeles, cam pe sub mustaţă şi câte o remarcă spusă cu invidie:

— Păi, dacă poate, bravo lui! ziceri cu năduf şi părere de rău ale unora, pentru că nu pot realiza aceeaşi performanţă, nici măcar

îndopaţi cu afrodisiace. Asemenea fapte erau de mare laudă şi categoric acceptate ca fiind un merit deosebit, nicidecum o critică referitoare la bunul simţ şi lipsa de pudoare a persoanei. De ce dacă situaţia se inversează şi femeia e cea cu ani mai mulţi, totul devine de ne—nţeles, toţi îşi fac cruce şi—şi scuipă—n sân de mirare. De mirarea ei, dar ş—a lui.

— Nu i—ar fi ruşine, femeie bătrână! Uite dom—le de ce—i arde, în loc să—şi crească nepoţii!

Sau:

— Bietul de el, sigur îi fluieră ceva la mansardă, dacă se pune cu băbătia. Ce naiba, când e plin de prospătură—n jur, nu—şi găseşte şi el una?! Nu, că nu—i tot la cap!

Gândea Cora la toate astea, cu un pui de durere care i se insinua în suflet şi—i înnoura seninătatea bucuriei pe care i—o dădea Nick, dar nu spunea tare."

El parcă ar fi ghicit—o:

— Ai dreptate perfectă. Eu te iubesc aşa de mult aşa cum eşti şi doar asta e important. Nici o alta nu suferă comparaţie cu tine şi nu pot lega nici o relaţie durabilă cu nimeni, deşi ştii foarte bine că am încercat!, ridică un deget jumătate acuzator, jumătate de scuză, doar ţi—am povestit tot, de fiecare dată. Nu pot să nu le compar cu tine, nu pot să nu simt acut ce le lipseşte şi nu le mai vreau. Eu pe tine te vreau! Cu toţi anii tăi.

„Utopie, utopie, utopie curată! Sfinte Sisoe, ce—i de făcut?!" nu găseşte femeia răspuns sau soluţie. „Om mai vedea! Poate!... Care poate, tu, nebună!" scutură capul împovărat de gânduri înceţoşate. Loveşte cu piciorul în pământ şi porneşte din nou balansoarul, care prinde a—i legăna şi a o mai ostoi puţin. Nick o priveşte cu drag:

— Tu eşti a mea, oricine ce ar zice!

Sărutul lung vine ca o probă de necontestat într—un dosar penal fără cap şi fără coadă.

Şi totuşi, în grădina plină de miresme sălbatice şi încâlcite în rebeliunea lor totală faţă de ordine, tunsori artistice şi rondouri trase cu rigla, se simţeau în al nouălea cer.

Acum, aici, la azil, totul era altfel.

„Este bine îngrijită grădina" nu putea să nu gândească Cora de fiecare dată când o privea de pe fereastră, din fotoliul ei cel confortabil, dar de care se săturase ca de mere pădureţe. „Du—mă, Doamne, odată, de aici. Du—mă unde mi—e dor!"

Era o rugă obsedantă, care stătea veşnic prezentă în sufletul ei, prezentă şi—n somn şi când se gândea la orice altceva. şi când se gândea la Nick. Undeva în umbră stătea prezentă ruga: „Du—mă Doamne lângă el! Mi—e aşa de dor! Dacă ai, Doamne, un pic de

înţelegere pentru păpuşile tale pe care ţi le—ai creat din lut şi le—ai hărăzit traiul terestru, dacă ai un strop de milă, te rog, ia—mă!”

Îi era sărmanei dor, dor tare, de Nick al ei. El s—a fost dus la nouăzeci şi şase de ani. Ea a mai rămas, pedepsită a hălădui fără sens pe aici. Le—a fost dat ceva vreme a trăi alături, deşi s—au întâlnit cam târziu, la o vârstă la care majoritatea femeilor, căci de vârstă e vorba—n principal, nici nu se mai gândesc la dragoste. A avut parte nişte ani bunicei de o iubire fără pată, picată peste ea ca din senin. Mulţumea Proniei pentru asta, pentru că s—ar fi putut foarte bine întâmpla să n—aibă parte de nimic, să rămână cu amintirea unei vieţi sterpe de fericire. Acum însă se simţea chiar fără rost să mai facă umbră Pământului, deşi încă se mişca singură, iar senilităţii i—a făcut cu mâna din mers. Cel mai mult îi plăcea să stea singură, cu ale ei, să—şi poată aminti în voie. Numai câteodată îi mai răspundea, uneori glumeţ, alteori caustic, după cum i se năzărea, uneia dintre asistente, care se încăpăţâna s—o trateze ca pe o decrepită dată în mintea copiilor, nefiind în stare să sesizeze că ea şi—a păstrat luciditatea şi sclipirile din ochii rămaşi calzi şi inteligenţi şi că nu e cazul să se comporte cu ea ca şi cu un neajutorat cu minte săracă, să o bage—n aceeaşi oală cu ceilalţi, care majoritatea au ajuns nişte bieţi rătăciţi în realitatea pe care n—o mai puteau percepe. Erau mult mai fericiţi decât ea, care pricepea şi care a rămas cu sufletul mult mai tânăr decât centenarul ei trup.

Într—o seară a asistat fără voie la o scenă care i—a stârnit o adâncă compasiune dar şi o mică bună dispoziţie involuntară. Se nimerise din întâmplare prin apropiere, ca niciodată, căci nu—şi prea părăsea propriul domeniu. Pe cât de sociabilă a fost aproape toată viaţa ei, acum, de când i—a fost răpit Nick, nu mai simte nevoia de oameni în jur. Se ducea să—şi ia o sticlă de apă minerală pentru noapte. O bătrânică dornică de companie o roagă pe asistenta de noapte să stea cu ea la poveşti, pentru că n—avea somn:

— Stai cu mine, mai povestim, mă piepteni, doar ştii că—mi place! Mă ţii de mână până adorm! Promit să adorm!

— Nu pot, frau Else. înţelege că mai am şi o grămadă de acte să completez în noaptea asta. Tot pentru voi sunt.

— Fetiţa nu vlea acte. Fetiţa vlea cu tine. Dacă nu stai, ţip si te sun si te scol când te culţi si te oblig să vii, tot nu te las în paţe si mâine te spun la guvelnantă si la mama si la tata si o să te dea afală. Să pleţi, dacă nu vlei să o asculţi pe fetiţă si să te zoţi cu ea. Pleacă, pleacă, Babă—Cloanţă, ţe esti! Să vină Gheorg la fetiţă să se zoaţe!

Dă din mâini şi din picioare, îşi zbate capul în toate direcţiile, se înroşeşte.

„Doamne, să n—o lovească apoplexia!” se roagă Cora.

— Gheorg nu—i aici, e acasă, e bolnav. Hai, fii fată bună, să ne culcăm, o ia asistenta cu binişorul.

— Gheorg e bolnav, tu nu ai avut gliză de el. Esti o rea. Nu te iubesc. Plâng pentru Gheorg, că e bolnav.

Începe să plângă încetişor, dar e mai bine aşa, căci e potolită şi se lasă dusă la culcare. Adoarme în braţe cu favoritul ei, un pisoi de jucărie, tot smotocit de atâta drăgăleală.

„Câtă singurătate! Câtă nevoie de tandreţe! De obicei are un comportament lucid, e o femeie blândă, şi plăcută", a băgat de seamă Cora, care a rămas încă din tinereţe cu meteahna de—a observa oamenii. „Frau Else reacţionează aşa numai când i se refuză compania. Nu întotdeauna. Numai uneori. Probabil că atunci nevoia devine acută şi ceva se tulbură în interiorul ei şi—şi pierde controlul, crezându—se altă persoană."

Cora a ajuns în acel loc din prea marea grijă a guvernului federal pentru cetăţenii lui, rămaşi în neputinţă. Dar cu ea era altceva. Au greşit. Ea nu era în neputinţă. Mai bine ar fi lăsat—o acasă. E adevărat că o îneca singurătatea. „Parcă aici e mai altfel!" Tot singură se simţea. De aceea fugea în lumea ei, unde—i întâlnea pe cei dragi. Ce să caute ea în altă parte?! Dar acest lucru nu—l puteau înţelege nici oficialii care i—au hotărât soarta şi au trimis—o obligatoriu aici, smulgând—o din căsuţa lor, a ei şi—a lui Nick, şi nici liota de îngrijitori, de a căror solicitudine şi prezenţă nu puteai scăpa ca de râie căprească. îi ignora cât putea, şi, ca să scape de ei cât mai repede, se prefăcea că bea toată colecţia aceea de pilule colorate, de care ei credeau că ar avea nevoie. N—avea. Se simţea bine când o lăsau în pace să pătrundă în sine însăşi cea de demult. Le arunca la baie şi trăgea apa de mai multe ori, cu grijă, ca nu cumva să mai rămână vreuna plutitoare la suprafaţă, precum cadavrul unui înecat, şi s—o prindă cu şoalda. Atunci ar fi dus—o într—un loc nu prea plăcut, un soi de carceră, supravegheată zi şi noapte, minut de minut de personalul specializat în a ţine la respect pe cei recalcitranţi, care, după opinia lor, îşi voiau singuri răul.

„Zău, aşa, oamenii aceştia aveau obrăzare de cal la ochi, atât erau de obtuzi. ştiau una şi bună de parcă totul ar fi fost croit pe acelaşi calapod. Nu se ştiau abate nici cu o centimă. După felul omului, după... după... după înţelegere omenească. Nu, ei, ca robotul! După program. Fertig!"

Cora stătea ore în şir cu ochii întredeschişi, privind zarea, de unde răsărea, desprinsă dintre umbrele înserării lăsată peste munte, lumea ei cea de demult.

I se—ntruchipa—n faţă, prinzând contur aievea, ba una, ba alta. De exemplu, cum a cunoscut prima dată Elveţia.

Venea cu maşina dinspre Germania. Au părăsit la şase dimineaţa sătucul pitoresc, ca şi construit de jucărie, din cuburi de lemn sau de plastic. S—au sculat cu noaptea—n cap numai ca să prindă drum liber. Era sâmbătă şi atât nemţii, cât şi elveţienii aveau obiceiul de—a nu sta potoliţi pe la casele lor, ca să completeze lucrând ceea ce n—au reuşit să facă peste săptămână. Nu! Plecau, cu căţel cu purcel, prin

diverse locuri, să se rupă de mediul zilnic, mediul muncii, al oboselii şi al stresului. O zbugheau spre locuri unde să—şi odihnească trupul şi mintea, pentru ca lunea să fie din nou mai freş decât un şnaps de la gheaţă şi apţi foarte de—a da randament maxim, ca un robot de ultimă generaţie.

A stat câteva zile acolo, în sătucul din ţara Nemţească, s—a plimbat printre case, surate gemene, toate cu acoperişuri roşii, în unghi atât de ascuţit, încât deschiderea lui în grade părea să indice hipotermie. Streaşina caselor, lăsată până jos de tot, ca o căciulă clăpăugă pusă pe capul unui pici, care se pierdea într—însa. Sau ca pălăria unui vraci—vrăjitor de pe la începuturile Evului Mediu. Aşa şi pereţii caselor. Se fofilau ascunşi sub protecţia, ca de cloşcă, a acestor acoperişuri care făceau mai mult pe protectorii, fiind pe post de pavăză şi scut. Fiecare acoperiş era blagoslovit pe lateral cu una sau mai multe lucarne, care să adune lumina în nelipsita mansardă cu tavanul teşit.

Cora s—a trezit zâmbind la imagine, pentru că şi—a amintit de păţania când l—a vizitat pe Nick şi şi—a făcut ditamai semnul în mijlocul frunţii, de—a fost însemnată toată vremea cât a stat la el. Arăta ca semnul iniţiatic nereuşit şi schilod al unei indience prea neîndemânatece, făcut în locul chacrei numită Ajna.

„Ce pacoste—a mai fost pe mine, cât de înciudată am fost, vai de capul meu! Nici nu—mi venea să mă uit în oglindă. Dar degeaba nu m—aş fi uitat eu! Nick tot îl vedea. Muream de necaz."

Zâmbeşte îngăduitor. Acum toate au trecut, aşa cum totul trece.

„De ce s—or fi necăjind oamenii atât de mult, când ştiu bine că oricum, orice trece pe lumea asta pasageră?!"

Nick locuia într—un oraş vechi, din nordul Germaniei. Avea un apartament micuţ, de burlac sadea. Jos, bucătăria, prin care se şi făcea intrarea în apartament după ce se urcau scările interioare, cu mochetă impecabilă pe ele, deşi n—a văzut o dată pe cineva s—o cureţe, cât a fost ea acolo. Din bucătărie se intra în camera de zi, largă, cu mijloc liber, doar un covoraş oval, marcând centrul, câteva piese de mobilier răsfirate pe lângă pereţi: o sofa mare, care te înghiţea în moliciunea ei şi te predispunea la tandreţuri încete şi calde. Un fotoliu la fel de pervers ca şi sofaua, o măsuţă mică, cu lumânări pe ea, pasiunea lui Nick. Lumânările! Le aprindea pe înserat şi se complăceau în ambianţa lor de umbre perfide, care se insinuau pe pereţi, scurgându—se pe lângă ei, lăsând loc unei semiobscurităţi pe care o lăsau bucuroşi să îi învăluie şi rămâneau răpiţi de uitare, cufundându—se în ei înşişi, cu nesaţul însetatului cu buzele fripte, crăpate şi însângerate de arşiţă.

După ce nu s—au văzut doi ani întregi, erau mai rău ca deshidrataţii intraţi în comă.

Tot în living, în scobitura unei ferestre ce dădea spre terasă era instalat computerul, computerul acela care—i ţinea aproape când spaţiul terestru se încăpăţâna să li se aşeze în cale.

O etajeră din lemn natur, dat cu lac, ţinea loc de bibliotecă, pe un sfert de perete. Acolo trona cartea scrisă de ea, la vedere, alături de o fotografie, tot a ei, îmbrăţişată într—o ramă de argint greu, bătut în forme. Deasupra bibliotecii era fixat tabloul cu un crin regal, suplu şi elegant, răsturnat pe o suprafaţă oarecare, şi care amintea de prestanţa elegantă şi distinsă a femeii care i—l dăruise. Aceeaşi Cora.

O uşă spre terasa pe care le plăcea să stea seara, să privească stelele şi să se bucure de ei înşişi, atâta vreme cât le era îngăduit de Zâna lor cea bună, să—şi transmită sufletul printr—o atingere de mână şi—un sărut. Uneori se aşezau pe patul pliant şi rămâneau îmbrăţişaţi, pierzând socoteala vremii.

Lângă uşa terasei, înăuntru, era combina muzicală, aşezată direct pe parchet, iar lângă ea o lămpiţă roşie, în formă de inimă, fixată pe o tijă care imita un lujer de floare, alintat de atingerea a două frunze crestate. La lumina ei au dansat pierduţi în propriile lor vise de neîmplinit, devenite pentru o clipă realitatea tuturor dorinţelor. Ameţiţi de elixirul fiinţelor lor descătuşate în vârtejul ritmurilor bătrânului Strauss, n—a mai existat nici lume, nici reguli, nici vârstă, nici ani, nici straniu, nici nepotrivire, nici categorii sociale, nimic. Ei. Ei şi numai ei.

Când s—au afundat în moliciunea sofalei, gâfâitul repezit le tăia răsuflarea, pe care—au ucis—o definitiv cu—n sărut stăpânit nu atât de patimă, cât de dor prea îndelungat, strunit cu mare greu de o voinţă împinsă dincolo de fire.

În dormitor se ajungea urcând o scară spiralată. O bară metalică de care să te poţi ţine cu mâna, nişte tije orizontale, tot metalice, de care se sprijineau nişte scândurele lăcuite, care, trei sferturi erau înguste, îngustuţe, mai mult de formă, iar la câte un capăt, pe o tălpiţă, una la dreapta, următoarea, la stânga, se lăţea atât cât să poţi călca cu vârful piciorului. Asta era scara. Arăta bine! Mamă, ce mai modernă era! Ca de la revistă! Da' ai face bine să bagi de seamă pe unde calci, ca să nu te dai de—a rostogolul. Mare băgare de seamă!... Doamne apără şi păzeşte!

Odată sus, în capul scării, te întâmpina panta tavanului şi, cum femeii—i umbla mintea pe de lături, nu vede şi—şi dă cu fruntea de zgrunţurii zugrăvelii, aşa era moda, cu zgrunţuri, îi răşpăle pielea şi—i lasă semnul cu pricina, drept în mijlocul frunţii.

Un pat, olog de picioare, aşezat direct pe jos, ca cerşetorii, se lăfăia în tot restul încăperii şi un fotoliu de nuiele, la fel de olog, zăcea într—un colţ, acoperit cu o blană albă de oaie.

De ridicat, te ridicai doar îndoit de şale, altfel iar te trezeai miruit.

În partea dreaptă a patului, la cap, un fel de noptieră, o alcătuire din nichel şi sticlă, pe care stătea cartea pe care Nick o citea seara, înainte de a adormi. La capul patului nu era perete. Străjuiau doar câteva stinghii de lemn natur, lăcuit ca şi treptele, cu spaţii pătrate între ele, printre care, dacă scoteai capul, vedeai dedesubt, în living.

Într—o seară, ea se foia pe acolo, pe jos, ca muierile, cu dichiseala pentru noapte, iar el, nerăbdător s—o aibă aproape mai repede, o atenţionează bombardând—o cu toate perinele pe care le avea la îndemână, azvârlite printre aceste gratii care ţineau loc de perete. A urmat un război al pufoaselor, care—şi luau zborul, precum veritabile rachete teleghidate, când de sus în jos, când de jos în sus. Joaca s—a încheiat c—o—mbrăţişare mai lungă decât o noapte de priveghi...

În sătucul de unde venise şi, de altfel în toate satele Germaniei, pereţii caselor erau aşa de curaţi de parcă zugravul ar fi plecat doar de vreun ceas.

„Cum de nu se murdăresc? Nu se prinde praful de ei? Sau nu e praf? şi dacă nu e, de ce nu e? N—ar fi normal să fie?", se întreba contrariată Cora şi nu găsea nicidecum un răspuns care să i se pară plauzibil. „Na, mă rog, cine ştie!", decide într—un final.

Nu era fereastră dată de la Dumnezeu să nu geamă de greutatea jardinierelor supraîncărcate cu muşcate de toate culorile, combinate între ele sau nu, petunii curgătoare şi încă multe alte soiuri care mai de care. Se luau la întrecere cum să înflorească mai cu spor şi una nu binevoia să se ofilească. Sau poate că nu se lăsa pradă vederii când ajungea în neputinţă. Toate erau proaspete şi surâzătoare ca fetele venite pe muntele Găina, la târg, ca să—şi găsească bărbat vrednic. Ba mai erau tot soiul de aranjamente, unul mai dichisit ca altul, pe la toate intrările, în dreapta şi—n stânga uşii sau a treptelor, după caz. Unii se depăşeau pe sine şi acopereau câte un întreg perete cu flori, aşezate pe nu ştiu ce fel de scăriţe speciale, peste care se rostogoleau corolele împestriţate şi le—acopereau cu desăvârşire, de—aveai impresia că răsăriseră florile direct din zid.

Au nemţii ăştia un cult al florilor, al florilor aranjate după reguli stricte, într—o ordine incredibil de desăvârşită, ceva de neimaginat! Nimic sălbatic, nimic lăsat la voia mamei natură. Oameni educaţi să fie organizaţi la milimetru, disciplinaţi ca—n formaţie de paradă la ziua naţională. Ce—ar mai rămâne de zis?!

Şi—ar mai fi geamurile, care arătau unul ca altul, împodobite cu tot soiul de brizbrizuri, unele mai colorate ca altele, lipite pe sticlă, cu faţa înspre afară, ca să se vadă. Printre altele, menajerie completă, de la ursuleţi, pisici de toate soiurile, căţei de toate rasele, ba chiar şi câte un ditamai dulăul, din când în când întraripate precum lebede, gâşte, raţe, până la perechi de păpuşi care se sărutau din vârful buzelor, cu trupuri aplecate, ca să păstreze distanţa legală. Uneori se puteau vedea, întinse bine pe sârmă, dantele făcute cu igliţa, în toate formele geometrice: rotunde, triunghiuri, pătrate, octogonale. Modele florale sau chiar scene cotidiene cu personaje născute din aţă albă, prinţi şi prinţese, ţărani şi ţărăncuţe, chiar scene biblice, Hristos, prunc, în staul, cu Maria aplecată asupra lui. Tot în geamuri se mai vedeau agăţate pe sfori, figurine diferite, în special clovni care se dădeau în huţuluş. Au clovnii aceştia straie strălucitoare, garnisite cu volane şi volănaşe, de ţi se părea că atunci au ieşit de sub cupola circului venit în turneu pentru trei zile dintr—o mare capitală.

Cora îşi amintea cum, în ţara ei, după ce a început privatizarea, tot felul de ingenioşi umpleau ferestrele, pasămite înnobilate cu titlul de vitrină, cu diverse lucruri care se găseau înăuntrul aşa zisului magazin, o biată cameră, căreia i s—a furat personalitatea, fiind osândită să suporte supraîncărcarea cu mărfuri burduşite prin toate colţurile, într—o asemenea varietate de nu mai ştia bietul cumpărător pentru ce intrase de fapt.

Eh, la nemţi nu era asta, era dorinţa de înfrumuseţare. O înfrumuseţare fără fumuri, simplă şi egală, fără farafastâcuri şi pretenţii, fără abordări subtile, voit elevate ori sofisticate.

Cât priveşte lebedele, raţele şi alte orătănii, precum şi pitici de toată mama, străjuiau rondurile cu flori, fără drept de apel. Mai erau căprioare şi cerbi, urşi şi te miri ce alte întruchipări. Neînsufleţitul animăluţ ţi se prezenta la fiecare—ntorsătură de cap şi răsărea după fiecare colţ sau gărduleţ, dacă exista gărduleţ. Câteodată, grădiniţele nu se jenau să—şi etaleze farmecele direct în stradă. în câte un par bine lustruit sau vopsit fără sminteală sta câte un cap din cârpe, cu păr de rafie, ochi şi gură din nasturi, capse ori mărgele, cumpărat de la magazin, nicidecum manufactură empirică aşa cum sunt sperietorile pentru ciori puse în grădina bunicii unde şi—a fost petrecut Cora vacanţele copilăriei. Nici vorbă să fie sperietori! Doamne fereşte! Erau podoabă pentru grădiniţa din faţa casei şi prilej de amuzament, dacă s—ar fi întâmplat vreodată să poposească pe acolo vreun musafir blagoslovit de ursitoare cu simţul umorului. Eventual, după ce a băut o halbă zdravănă din nelipsita bere, stând pe o bancă cu spătar, lipită de casă sau pe un scaun de plastic, lângă o masă rotundă, tot de plastic, sub umbrela alcătuită din fâşii colorate. Detaşat şi fără grija zilei de mâine, când oricum se va duce la muncă după tipicul urmat, ceas, de ani de zile fără nici un bob sminteală.

Corei i se înfăţişează dinainte imaginea vecinei lui Nick. O femeie în vârstă, căreia—i murise soţul şi—i plecaseră copiii.

Pe acele meleaguri e lege ca părinţii să stea singuri, să—şi lase progeniturile să zboare pe cont propriu printre vicisitudinile acestei lumi şi să se descurce. Bătrânii sunt datori să—şi savureze în linişte pensia şi dramul de viaţă ce le—a mai rămas, fără a—şi face griji din ce trăiesc copiii, dacă au tot ce le trebuie, dacă sunt fericiţi sau cum se descurcă nepoţeii la grădiniţă. Câte o întâlnire din când în când, desfăşurată după protocol, e prea destul, fără deranj şi fără a se da peste cap pentru a pregăti cu propriile mâini, dar mai ales cu dragoste, mâncarea sau prăjitura favorită, pentru a—i primi. De ce există supermarket?!

Singură, frau Matilde ieşea la stradă să stea pe bancă, să—şi mai treacă vremea ei cea liniştită, lipsită de grija copiilor şi a nepoţilor. Dar hazliu era că, pentru a putea să se aşeze, trebuia mai întâi să scoboare pe pământ cioporul de raţe şi răţoi făuriţi din gips, care stăteau cocoţaţi pe bancă, pe post de ornament stradal. şi aşa de fiecare dată: jos răţoii, sus răţoii! îşi mai umplea frau timpul cu ceva.

Ordinea şi disciplina domnea până şi—n cimitir. Morminte ultraîngrijite, ultracurate. Toate din marmură. Marmură albă, gri, neagră, combinată. Unele lespezi aveau în ele găuri de diverse forme şi modele, unde, în pământ, erau sădite flori. Foarte normal ca nici una să nu fie ofilită. Stăteau cuminţi, în poziţie corectă, ca pe scenă, şi împodobeau începutul nemuririi.

La poarta cimitirului şi mai încolo, pe mijloc, existau fântâni. Cu jgheab, ca să se scurgă apa unde trebuie, nu aiurea, pe de lături, în băltoace care să ude încălţările vizitatorilor sau să mustească, mlaştină stătută, cuib de ţânţăret, peste marginile surpate şi prefăcute—n mâl clisos ale a ceea ce ar fi trebuit să fie şi să rămână de neatins: un lăcaş de veci, aşa cum mai era posibil de văzut prin alte părţi, mai mărginaşe, ale lumii. Vizitatori erau destui, mai ales spre seară, pe mai răcoare, când veneau să—şi ţină—n ordine mormintele strămoşilor, înşiruite cu cap, rânduri—rânduri, ordonate ca o companie la raport. Nici unul măcar, aşa, de mostră, nu—i aşezat aiurea, pe apucate, într—o rână. Vizitatorii pot circula liniştiţi pe alei aerisite fără a săvârşi impietăţi nevoite, trecând cu talpa peste lăcaşuri ale veşniciei, numai şi numai pentru că aleile nu mai sunt alei, sunt obstrucţionate, ba chiar cotropite, se poate spune fără nici urmă de exagerare, de morminte făcute cu economie, scurtate şi—ngustate, aşezate într—o dungă în calea omului, de nu mai poate trece.

În partea de Germanie pe care a văzut—o Cora vin ca la program cei rămaşi şi spală lespezile, udă florile, se salută şi eventual schimbă între ei câteva vorbe zgârcite şi practice. De lângă fântână iau o stropitoare din cele multe care îi aşteaptă aliniate cuminţi, atârnate pe o stinghie, ca—ntr—un cuier. Când îşi termină treaba, o pun frumos la loc. Totul este într—o ordine perfectă, care—ţi oferă un fel de siguranţă, încredere şi putere. Nimic nu se poate întâmpla. Nu tu hoţi de flori pentru ca apoi să le revândă, nu tu profanatori de morminte, nu tu satanişti. Totul este perfect organizat. Parcă se fac simţite şi sufletele celor plecaţi cum stau fără griji, liniştite. Liniştite pot privi la urmaşii care poartă de grijă lăcaşurilor de amintire, dintr—o adânc înrădăcinată obligaţie a păstrării unei ordini indestructibile. Aceste obligaţii fac parte din categoria treburilor cotidiene, fiind integrate în programul normal al unei zile.

„Eu voi fi lângă Nick. Am lăsat vorbă foarte clar. Atunci mă voi odihni în sfârşit, după toată vânzoleala care m—a târnosit în viaţă. Sunt aşa de obosită. Vreau lângă Nick! Doamne, vreau mai repede lângă Nick. El a fost singurul care mi—a dat dragoste adevărată şi linişte. Ce să mai fac pe—aici fără el? Vreau la Nick! Te rog!”

În acel moment de undeva din neant a răzbătut un glas blând dar ferm, un glas parcă voalat de timp şi spaţiu, care i—a replicat:

„Cora, vei ajunge acolo unde ţi—e locul. Vei ajunge acolo când te va ajunge timpul din urmă. Eşti răspunzătoare pentru binele tău viitor, să nu pleci datoare, ci cât mai ispăşită. Ai să ajungi unde ţi—e locul! Ai să ajungi, n—ai teamă!”

Apoi vocea s—a pierdut treptat, lăsând în urmă un fel de trepidaţii în aer, care i—au dat Corei frisoane, tremur mărunt, abia perceptibil. Nu erau de frică. I se părea c—a atins—o suflul divin, pe ea, păcătoasa.

Era chiar păcătoasă? Dragostea ei cu Nick să fi fost păcat? întrebări la care nu le găsea răspuns sau nu voia să găsească. De frică?! Dar de ce? Ce—a făcut? Cu ce—a greşit? O oareşicare teamă o măcina din când în când, strecurată cu lentoare bolnăvicioasă în suflet, perfidă ca ceaţa care fanează puritatea petalelor de flori neîntinate nici măcar de sărutul primăvăratec al albinelor. Se silea să o alunge de dinapoi, urmărind—o până se ducea pe cele pustii. O urmărea cu visele ei de lumină, cu visele care n—au fost vise, au fost cele mai minunate frânturi de viaţă nesperată.

Cora îşi frânge cursul gândului rătăcit şi—şi alină năduful frunţii cu o fluturată ştergere cu dosul palmei. Deschide ochii, privind lung pe fereastra deschisă pe care pătrunde blând primul suflu al înserării, admonestându—şi mintea vagaboandă.

„Păcătos ştrengar care nu cunoaşte disciplina mai e şi gândul omului! Se vede că n—a făcut armata şi n—a cunoscut muştruluiala sergenţilor. O ia razna după cum îl taie capul. A pornit de la Elveţia şi s—a rătăcit pe alte cărări.” Ca şi cum ar fi chiar stat de vorbă cu pârdalnicul, Cora ridică mâna şi—l ameninţă cu degetul. îi cad ochii pe propria mână, o vede mai chircită, mai mică, mai fragilă, mai zbârcită, mai pătată. Pete galben—maronii. De bătrâneţe. şi vene proeminente, vineţii, încolăcite pe sub pielea translucidă, uscată, sfărâmicioasă, ca de papirus, sau flis—papir învins de vreme. O biată reminiscenţă mumificată a elegantelor degete lungi, ca de pianistă, cu unghii alungite şi piele fină, parfumată. Un bărbat i—a spus odată:

— Ştii ce—mi place cel mai mult la tine?

— ...?

— Nu eşti curioasă? Toate femeile sunt curioase!

— Spune, dacă—ţi face plăcere.

— Mai mult decât plăcere. Numai când mă gândesc, mă trec toţi fiorii. Ai cea mai catifelată şi fină piele din lume. N—am mai întâlnit la nimeni. Să te atingă omul, e vrajă curată. ţi se goleşte capul şi nu mai doreşti decât un singur lucru. Cu orice preţ. Să atingi. Să atingi la nesfârşit.

„Şi acum?! Uite cum am ajuns.”

Continua să se uite la mâini ca hipnotizată.

„Când a zburat timpul?!... Când a fost prima dată în Elveţia?”

Nu—şi mai aduce aminte, dar nici n—are vreo importanţă. Ce importanţă ar putea să aibă?! Vede doar acea oră a dimineţii, când şoseaua era cam nepopulată. Au ales special acel ceas al crăpatului de

ziuă, pentru că nu riscau să se înţepenească în ştaurile lungi de kilometri, blocaje care durau ore întregi şi erau reglementate prin comandă transmisă din elicoptere care survolau zonele afectate de calamitate. Cum altcumva ar putea numi acele aşteptări prelungite în maşină, fără posibilitatea de a păşi afară? Dacă se mai întâmplă să fie şi—ntr—unul din multele tuneluri care străbat munţii Elveţiei, gazele de eşapament îşi făceau simţit damful care te ameţea de—a binelea. Pe acolo n—ar fi bine să te aventurezi cu vreo năzuroasă de maşină, pe care s—o apuce năbădăile specifice neamului său de proastă calitate şi să te lase în mijlocul drumului, blocându—te pe tine şi pe alţii, care sunt nevinovaţi ca nou—născuţii, dar ar fi supuşi la patimile Golgotei din cauza ta. şi—apoi, Doamne fereşte, de vreo necesitate, vreo slăbiciune, ceva. Un bâr la burtă! îţi stucheşti în sân şi spui : „Apără, Maica Domnului!”

Maşina rulează printre păduri, n—au ieşit încă din Germania, aerul e proaspăt şi ozonat de scoală şi morţii din morminte. Ajung în Munţii Pădurea Neagră. Neagră cu adevărat. Era de un verde aşa de întunecat, de sobru, de profund, că—şi merita cu prisosinţă numele. Munţii aceia, populaţi de brazi înălţaţi până—n creierul cerului, sunt serioşi şi solizi ca nişte funcţionari superiori la o bancă de renume mondial. Sunt greoi şi ţepeni, bine înfipţi în trupul Terrei. Par nişte cavaleri medievali îmbrăcaţi în armurile lor metalice, atât de grele că necesitau cinci—şase şerbi ca să—şi poată urca suzeranul pe calul învălit şi el în fier protector. Fascinanţi munţi, aceşti Pădurea Neagră! Greoi ca zimbrii cei bătrâni şi încruntaţi, purtând cu nobleţe coama aceea îndesată de conifere impozante, de un verde atât de închis, încât păreau nişte austere văduve îndoliate. De aceea le şi zice cum le zice: Pădurea Neagră.

Ştia de la şcoală că de aici izvorăşte Dunărea care până—n ţara ei se lărgeşte şi devine ditamai fluviul navigabil, care se termină c—o deltă, de zici că s—a pogorât raiul. Dacă n—ar fi ţânţarii. Da’ şi ei sunt vietăţi! Ce păcate—or fi săvârşit de au de tras asemenea pedeapsă?! Nu—i uşor lucru să fii nesuferit de toţi, să vrea tot omul să te strivească. şi nu oricum! Cu o ură feroce. Pocnesc mâinile pe toţi pereţii şi mesele, cu riscul de a fi zdrelite, numai să scape de tine şi de ţârâitul mai enervant decât scârţâitul unei uşi ruginite bătute de vânt, sau scrâşnetul sticlei pe sticlă. Nu—s de vină că aşa le e forma! Eh, fiecare—şi duce datul. Până şi ţânţarii! şi Cora!

Pe un stei, într—un defileu, era aşezată de mână omenească o capră neagră, împăiată de aceeaşi harnică şi inventivă mână. Străjuia incitarea curiozităţii trecătorilor cu veleităţi turistice. Când te gândeşti că odată a fost o vietate sprintenă şi neînfricată care sărea piscurile cu o dexteritate mai abitir decât cei mai talentaţi alpinişti, pe care—i lăsa de căruţă. Cum de s—a lăsat omorâtă?! O fi îmbătrânit şi au trădat—o puterile.

„Ca pe mine,” îi fuge Corei prin minte o umbră de gând.

Socoate că i—ar fi plăcut s—o vadă vie, plutind în sărituri prelungi peste genuni întunecate şi fără fund. Dar nu, e ţeapănă, afişată la

vedere spre atragerea turiştilor. A acelora care sunt în stare să guste asemenea iniţiative lipsite de simţire, de o falsitate de neconceput. Corei i se părea că este cea mai pură injurie adusă la adresa naturii, existenţei însăşi.

„Dar ce gândesc eu prostii! Când sunt pline muzeele de tot felul de foste fiinţe împăiate... Sunt duşi copiii să le vadă. Li se face educaţie. Aşa să fie?! Când omori, omori şi gata. Dacă în vreun căpşor necopt se declanşează un declic al plăcerii sângelui cald?! De aici până la mână criminală se poate întâmpla să nu mai fie mulţi paşi. E plină lumea de minţi înfierbântate şi necontrolate care ucid în fel şi chip. Ba, pe deasupra, unii se mai împopoţonează şi cu merite de justiţiari, purificatori ai păcatelor lumii.

Poate că acea capră a murit de moarte bună şi oameni doar inventivi au împăiat—o şi—au folosit—o drept decor montan. în asta nu—i nici un rău.

„Vezi, aşa te păcătuieşti cu gândul fără să vrei. Tu crezi una şi—i judeci pe alţii după gândul tău nedrept, iar realitatea—i alta. Mai bine—i să nu judeci pe nimeni, că niciodată nu ştii ce—i pe dinăuntru. Tu nu poţi vedea şi pricepe decât faţada de dinafară”, i se mai strecoară Corei încă un gând în minte, izvorât din înţelepţia atâtor ani cu fel şi fel de păţanii şi poveşti. „Eh, vorba ceea, hoţul c—un păcat şi păgubaşul c—o sută.”

„Pe de altă parte, stând strâmb şi judecând drept, nemţii au un adevărat cult al naturii, dar nu pot ei să n—o corecteze pe ici pe colo, s—o mai aducă la ordine şi disciplină. Caracteristici inconfundabile ale spiritului germanic. Aşa sunt ei lăsaţi de Pronie. La fel cum latinii sunt latini şi basta. Se cunosc neamurile înrudite de la o poştă, fără a avea nevoie de lunetă. Nici măcar de ochean. Totul e mai mult decât clar de la prima ocheadă aruncată peste umăr. Până şi Parisul, cât e el de Paris, e ornat cu ghemotoace de hârtii aruncate pe trotuar, iar pe Sena plutesc dezinvolte sticle de plastic goale. Sticle de răcoritoare. şi nu sunt de vină numai turiştii străini. Vorba cui o fi fost: „Geantă latină”. Ei bine, la germanici, aşa ceva nu se pomeneşte. Mai ales la nemţi, dar şi la austrieci. La elveţieni se mai îndulceşte acadeaua, dar cu umbre foarte vagi de lejerităţi care vizează neglijenţe abia perceptibile.”

I se rupe gândul şi imaginile minţii ei o readuc la drumul cu maşina din Germania în Elveţia. Ajung la vamă. Opresc. Nemţoaica din cuşca oficială de sticlă ultracurată şi strălucitoare le face un semn enervat cu mâna. „La ce naiba mai opresc tonţii ăştia când ea—şi bea paharul cu apă rece?!”

Şi elveţienii fac semn de liberă trecere. Vama e aşezată acolo degeaba, dar legalmente necesar, fiindcă Elveţia nu făcea parte din U.E. Nu a vrut ea să se amestece cu nimeni. Aşa a fost întotdeauna. Retrasă, neutră şi neobişnuită. Mică dar puternică, precum buturuga cea mică—n calea carului cel mare. Tăcută îşi vede de treburile ei, dar ţinând bine în mâini toate frâiele puterii băneşti, nu numai ale

Bătrânului Continent, ci ale Lumii. Pe nesimţite se strecoară în mersul istoriei şi—al omenirii. şi ce—ar fi de minune, mă rog?! Puterea banului!

Şi nu mică a fost mirarea Corei când a dat cu ochii de prima mare bancă, în plin centrul Bernei. O clădire de o arhitectură normală, ca mai toate clădirile din jur. Ce—i drept numărau ceva ani de existenţă, construite în stil vechi. în mijlocul faţadei, la parter, o poartă mare din lemn greu, pe a cărei rotunjime superioară scria cu litere de tipar, fără alte farafastâcuri, BANK. De fiecare parte, câte patru ferestre enorme, aproape până la baza clădirii, se deschideau în două, iar sus erau ferestruici. Fiecare parte de geam era împărţită în pătrate egale de nişte stinghii ornamentale de lemn. Ornamentale, pentru că altceva la ce—ar fi folosit?! Moda vremurilor! Nici urmă de transformări actuale, de termopan sau alte aşijderea modernităţi. Pivniţă, cu ferestre mici barate cu grilaje de fier. Plasate exact sub fiecare fereastră, într—o simetrie absolută, ordonate ca mintea unui computer bine programat. Un parter înalt, trei etaje la fel de înalte, balcoane pline de jardiniere cu muşcate roşii ca focul, de o vitalitate molipsitoare, care ştergea cu cârpa udă senzaţia de austeritate pe care ar trebui s—o aibă tot omul în preajma unui edificiu atât de vital important, precum o bancă. şi nu fiştece bancă! Una elveţiană! Mama tuturor băncilor. şi nu una de la marginea vreunui canton, pentru ajutorarea crescătorilor de renumite vaci elveţiene. Da de unde! în plin buricul târgului celui mare!

„Ştiţi, le povesteşte Cora interlocutorilor ei imaginari, că vacile elveţiene, majoritatea cred, sunt albe? M—am minunat când le—am văzut. Imediat nu mi—am putut da seama ce mi se părea straniu la ele. Apoi am descifrat enigma. Erau albe, albe. Fără pete, fără nimic. Albe. Păşteau blajine pe câte un imaş cu iarbă bine îngrijită. îngrijită sadea. Tunsă la vreme, udată prin sistem de irigaţii, fără scaieţi şi chiar fără flori. Dacă stau bine să mă gândesc, abia acum realizez că—n iarba aceea, hrană a vacilor, n—am văzut nici o floare. Probabil că nu toate au destule calităţi, sau poate că au chiar defecte, pentru a merita să ia parte la procesul de producere biologică a laptelui celui mai sănătos, pentru o populaţie la fel de sănătoasă. Oare?!”

Filmul amintirilor şi gândurile sale săltăreţe o aduc pe Cora la ordine, la bancă, unde se opreşte pe acoperişul mansardat, cu o stemă pe frontispiciu şi două giruete ţapene, în dreapta şi în stânga. Se învârt când bate vântul. „Oare sunt puse de reclamă?!” Acoperiş din ţigle roşii, înconjurat de burlane ca toate burlanele, ca cele făcute de ţiganii români, de acei care—au mai rămas cu ideea că trebuie să lucreze, să—şi facă meseria lor moştenită din străbuni şi să fie—n rând cu oamenii, nu doar ciorditori nenorociţi arătaţi cu degetul, arestaţi şi scăpaţi de la puşcărie numai ei ştiu cum. Sau mari mahări ai afacerilor interlope, de nici Mafia n—a mai rămas Mafie. Cosa Nostra? Să fim serioşi! A pălit ca un bolnav de oftică. Roşie—n obraji e cea ţigănească, cea rusească şi care—or mai fi. ştie—le Ducă—se pe Pustii, dacă şi acela le—o fi ştiind. Atâta—s de drăcoase, că nimeni nu vrea să le ştie de urmă.

„Unde—am rămas?” se întreabă Cora, care—şi tot pierde şirul

gândurilor. A trăit multe şi i se—ncalecă în minte una peste alta, ca nu cumva să rămână de căruţă şi lăsate pe dinafară, împotmolite în uitare, taman acum la capătul aţei. Nimic nu e mai rău decât să fii uitat. O ştiu până şi trăirile unei vieţi. Sunt în stare să calce—n picioare mintea Corei, numai să ajungă rândul. Fac aşa cum au văzut la oameni: dornici de a se ajunge cât mai bine, nu contează peste ce trec şi cum.

Cora îşi freacă fruntea cu două degete, arătătorul şi mijlociul de la mâna dreaptă.

„Totuşi, unde am rămas?” face efort să înnoade firul. Trece ceva timp, în care priveşte pe fereastră, absentă, dar undeva în străfundul sufletului ei rămas acelaşi, nevoind să se supună decrepitudinii trupeşti, se bucură de frumuseţea unui orizont unde se conturau distinct spinările munţilor. Coame line îşi dădeau mâna una alteia peste adâncitura văilor în care se cuibăreau sătucele ca pentru păpuşi, cu acele case albe şi acoperişuri roşii precum buzele unei târfe de la Moulin Rouge. Clic:

„Moulin Rouge! Zona aceea nu mi—a plăcut deloc!”

Cu ochii amintirii vede. Parcă plutea ceva nelalocul lui în aer, porţile acelea zăvorâte ziua, din tablă ondulată, ruginită, caldarâm murdar, prăfuit, care n—a mai primit vizita măturătorilor de un veac. Atmosfera era sordidă şi parcă respiraţia devenea greoaie, silită şi gâfâită. Magazine nespaţioase, adunate ca un om strâmtorat. La uşi atârnau, uneori într—o dungă, perdele jegoase, invariabil de un roşu fanat, ştampilă prea clară a vremurilor pe care au fost silite a le străbate. şi tot invariabil o firmă fără vino—n—coace, pe care scria: Sex shop. Aceste singure vorbe aveau menirea de a atrage. Cică. Atrăgeau... pe cine atrăgeau!

La un moment dat se cască un gang întunecos unde se puteau vedea tuburile de lumini care se vor aprinde noaptea. Probabil noaptea se face nevăzută toată această hidoşenie, dezgolită de falsa strălucire care poate dăinui numai sub oblăduirea negurilor. Nu şi ziua. Pe pereţii gangului, se scorojeau culorile care întruchipau chipuri de dansatoare, în plină dezlănţuire a unui can—can care se voia provocator. Dar nu era. Trezea mila orişicui stătea să le vadă cu adevărat. Milă şi tristeţe. Poate seara...Poate. Poate o fi altceva.

„N—am mai rămas şi seara? Nu?!... Da. Nu, n—am rămas. Ce bine—mi pare! De ce—mi pare bine? Poate pentru că nu am vrut să văd prefăcătoria tristeţii care se silea să se mintă pe sine însăşi îmbrăcându—se în straie încropite din strălucirile unei false bucurii... Dar locurile presărate de căsuţele acelea cu acoperişuri roşii!... Asta da, vreau să revăd! Vreau!”

Printre cele albe, albe ca şi Albă ca Zăpada, se iţea, îndulcind atmosfera, câte una de un galben deschis ca mijlocul unei margarete care s—a fost pregătit cu grijă pentru a primi vizita mult aşteptată a curtezanului ei bondar.

Sau una vernil pal, sau roz dulce ca o bomboană pralinată. Doar ici—colo câte una. Nu prea des.

O turlă de biserică îşi înălţa crucea spre ceruri. Cât colo, un coş mort de fabrică, care nu mai scotea fum, îşi etala tristeţea părăsirii. Păşunile, ca nişte şcolăriţe silitoare, căutau să înveselească cromatica atmosferei cu un verde proaspăt, ivindu—se zâmbitoare printre palele de pădure de un verde mult mai înnourat.

Năframa cerului era împestriţată de nori ca de fum, pierduţi în forme bizare care se îmbucau cu uşoara roşeaţă lăsată în urmă de marele astru al luminii, care pleca cătinel, cu mers încetinit de moşneag obosit de zile, la culcare. Pe cealaltă jumătate de cer, rămasă senină ca faţa unei mirese fericite în faţa altarului, un avion lăsa în urmă o dâră argintie precum beteala din pomul de Crăciun.

Totul părea un imens tablou, cusut în goblen cu pas mărunt.

„Dar astea parcă nu seamănă a fi pe—aici. Mai degrabă în blânda Austrie. Chiar aşa cred că şi este. Dar ce importanţă mai are unde?! Important e că mi—a fost dat să mă bucur de ele”, se aude o voce slabă, şoptită, uşor bolborosită şi greu inteligibilă pentru vreun posibil auditor. Dar nu era nici un auditor. Era doar ea cu ea.

